

ISSN: 2985-2366 (Online)

วารสารการบริหาร การจัดการ และการพัฒนาที่ยั่งยืน
Journal of Administration Management and Sustainable Development

Homepage: <https://so15.tci-thaijo.org/index.php/jamsd>

e-mail: jamsdonline@gmail.com

ความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออก

The accounting knowledge and skills influencing the efficiency of accounting practices of local administrative organizations in the eastern region

ลัญจกร โนนทิง^{1*}, มัตติมา กรงเต็น²

Lanjakorn Nonthing^{1*}, Mattima Krongten²

^{1,2} หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

^{1,2} Master of Accountancy Program, School of Accountancy, Sripatum University

*Corresponding author's e-mail: lunjakorn.non@spumail.net^{1*}, mattima.kro@spumail.net²

Received: August 20, 2025

Revised: October 28, 2025

Accepted: November 02, 2025

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออก ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้จัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออก 7 จังหวัด ได้แก่ ปราจีนบุรี ตราด ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง จันทบุรี และสระแก้ว จำนวนทั้งสิ้น 537 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้จัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (นักวิชาการเงินและบัญชี เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี) ในเขตภาคตะวันออก จำนวน 230 คน เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีการเงิน ด้านองค์กรและธุรกิจ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านการทันเวลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านคุณภาพของงาน ด้านปริมาณงาน ด้านการทันเวลา ด้านค่าใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และ 0.05 ทักษะทางวิชาชีพบัญชีด้านการเป็นผู้นำ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านคุณภาพของงาน และทักษะทางวิชาชีพบัญชีด้านการสื่อสาร

ร่วมงานกับผู้อื่น มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านคุณภาพของงาน ด้านปริมาณงาน ด้านการทันเวลา และด้านค่าใช้จ่ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

คำสำคัญ: ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี, ทักษะทางวิชาชีพบัญชี, ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี, องค์ประกอบส่วนท้องถิ่น

Abstract

This study aimed to examine accounting professional knowledge and accounting professional skills that affect the accounting efficiency of local administrative organizations in the Eastern region. The population used in the study consisted of accountants of local administrative organizations in seven Eastern provinces, namely: Prachinburi, Trat, Chonburi, Chachoengsao, Rayong, Chanthaburi, and Sa Kaeo, totaling 537 individuals. The sample group used in the study comprised 230 accountants from local administrative organizations (financial and accounting academics and financial and accounting officers) in the Eastern region. Data were collected via questionnaires and analyzed using statistical methods. The results indicated that accounting professional knowledge in accounting, organizational and business accounting, and information technology had a significant positive direct effect on accounting efficiency in terms of timeliness at a 0.05 statistical significance level. Accounting professional knowledge in organizational and business accounting and information technology had a significant positive direct effect on accounting efficiency regarding work quality, work quantity, timeliness, and cost, at 0.01 and 0.05 statistical significance levels. Accounting professional skills in leadership influenced accounting efficiency in terms of work quality, while accounting professional skills in communication and collaboration with others had a significant positive direct effect on accounting efficiency in terms of work quality, work quantity, timeliness, and cost at the 0.01 statistical significance level.

Keywords: accounting knowledge, accounting skills, efficiency of accounting practices, local administrative organizations

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกมีแนวโน้มในการบริหารงานและใช้จ่ายงบประมาณสูงขึ้น ตามภารกิจการพัฒนาท้องถิ่นและจำนวนโครงการที่เพิ่มขึ้น จึงทำให้การจัดทำบัญชีต้องมีความรัดกุมและโปร่งใส เพื่อลดความเสี่ยงด้านการทุจริตและสร้างความเชื่อมั่นต่อหน่วยงานกำกับดูแล เช่น สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และกระทรวงมหาดไทย อีกทั้งข้อมูลทางการเงินยังมีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่ ในการตรวจสอบการใช้งบประมาณ (วารุณี ปิ่นฮวน และวรรณกิตต์ วรรณศิลป์, 2563) การดำเนินงานในลักษณะนี้จำเป็นต้องอาศัยระบบการบัญชีที่มีประสิทธิภาพ สามารถติดตามรายรับ รายจ่าย และสถานะการเงินขององค์กรได้อย่างถูกต้อง และทันสมัย เพื่อให้ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน วางแผนการจัดทำงบประมาณ และกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างแม่นยำ อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างความน่าเชื่อถือขององค์กรต่อประชาชน ผู้ตรวจสอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การมีระบบบัญชีที่ดีจะเอื้อต่อการจัดทำรายงานทางการเงินที่โปร่งใสและเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ส่งผลให้ประชาชนเกิดความไว้วางใจต่อกระบวนการบริหารงานท้องถิ่น การจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังอยู่ภายใต้

ข้อกำหนดของกฎหมาย เช่น พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ที่กำหนดให้หน่วยงานรัฐและรัฐวิสาหกิจต้องมีการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานและต้องผ่านการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีภาครัฐ เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลสะท้อนฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่แท้จริง นอกจากนี้ ระบบการบัญชีที่มีประสิทธิภาพยังช่วยลดความคลาดเคลื่อนในการจัดทำงบประมาณและภาษีอากร ลดความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณ และเอื้อต่อการบริหารต้นทุนโครงการต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

นักบัญชีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีบทบาทสำคัญในการรวบรวมข้อมูลทางการเงิน จัดทำรายงานทางบัญชีปิดงบการเงินประจำปี และนำเสนอข้อมูลต่อผู้บริหารท้องถิ่นและสภาท้องถิ่นเพื่อประกอบการพิจารณาโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณ ในอดีตนักบัญชีมักจะเน้นงานด้านการบันทึกข้อมูลและความถูกต้องตามมาตรฐานบัญชี แต่ในปัจจุบันนักบัญชีท้องถิ่นต้องพัฒนาทักษะวิเคราะห์ข้อมูลเชิงกลยุทธ์ และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่ผู้บริหารสามารถเข้าใจและใช้ประโยชน์ได้ทันเวลารวมถึงต้องมีความรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบพัสดุ และการบริหารโครงการมากขึ้น ดังนั้น ความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชีจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยนักบัญชีควรได้รับการฝึกอบรมที่ครอบคลุมมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ลดข้อผิดพลาด และทำให้ข้อมูลทางการเงินมีความถูกต้องและทันสมัย ซึ่งจะช่วยให้การใช้จ่ายงบประมาณและการพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปตามเป้าหมายอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ (เกษมาพร ยังสัมป่อย, 2561) หากนักบัญชีขาดความรู้ ความเข้าใจ หรือทักษะวิชาชีพที่เหมาะสม อาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการจัดทำบัญชี การวางแผนงบประมาณผิดพลาด หรือนำไปสู่การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาท้องถิ่นโดยรวมและสร้างความเสี่ยงต่อการตรวจสอบจากหน่วยงานกำกับดูแล การพัฒนาทักษะบุคลากรด้านการบัญชีจึงเป็นแนวทางสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดทำบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล (ทิพย์สุดา ทาสีดำ, 2563)

การศึกษาในครั้งนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญกับการศึกษาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชีในมิติต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดทำบัญชี โดยเฉพาะในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียง ซึ่งยังไม่ค่อยมีงานศึกษาที่เจาะลึกในพื้นที่นี้มาก่อน อีกทั้งยังศึกษาความสามารถของนักบัญชีในมิติต่าง ๆ ผลการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรและระบบบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม และนำไปสู่ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนาระบบบัญชีและบุคลากรทางการเงินในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความทันสมัย โปร่งใส และตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความรู้ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียง
2. เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียง

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาชีพบัญชี

วิชาชีพบัญชี (accounting professions) หมายถึง วิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2556) ได้ให้ความหมายว่า ความรู้ทางวิชาชีพ (professional knowledge) หมายถึง หัวข้อการเรียนของวิชาชีพบัญชี รวมทั้ง

สาขาวิชาทางธุรกิจต่าง ๆ ที่เมื่อรวมกันแล้วจะเกิดองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อนักวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ความรู้ทั่วไป ประกอบด้วย ความรู้ด้านสังคม ความรู้ด้านเศรษฐกิจ ความรู้ด้านการเมือง และความรู้ด้านวัฒนธรรม ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ ความรู้ด้านการตลาด ความรู้ด้านการเงิน ความรู้ด้านการจัดการ ความรู้ด้านกฎหมาย และความรู้ด้านภาษีอากร ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์ ความรู้ในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี และความรู้ทางระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ความรู้ในวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย ความรู้ด้านบัญชีการเงิน ความรู้ด้านบัญชีบริหาร ความรู้ด้านการสอบบัญชี และความรู้ด้านการตรวจสอบภายใน มาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards: IES) ฉบับที่ 2 เรื่อง เนื้อหาของโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชี มีจุดมุ่งหมายคือ ทำให้มั่นใจได้ว่าบุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มีความรู้ทางวิชาชีพบัญชีในขั้นสูงที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้สภาวะแวดล้อมที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งความรู้หลักของโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ความรู้ทางการบัญชีการเงินและความรู้ที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดพื้นฐานความรู้หลักที่จำเป็นต่อความสำเร็จในอาชีพผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ส่วนประกอบของความรู้ด้านการบัญชีการเงินและความรู้ที่เกี่ยวข้องยังคงต้องพัฒนาและผสมผสานกับความรู้ ทักษะ ค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพที่ผู้ประกอบวิชาชีพทุกคนจำเป็นต้องมี 2) ความรู้ทางด้านองค์กรและธุรกิจ จะช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเข้าใจสภาพแวดล้อมที่ปฏิบัติงานความรู้อย่างกว้าง ๆ ด้านธุรกิจ ด้านองค์กรภาครัฐและองค์กรที่ไม่แสวงผลกำไร มีความจำเป็นต่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจได้ รวมไปถึงวิธีจัดองค์กร วิธีจัดหาเงินทุน และวิธีบริหารงานธุรกิจในสภาพแวดล้อมระดับโลกที่ธุรกิจดำเนินงานอยู่ การศึกษาด้านองค์กรและธุรกิจ ทำให้บุคคลที่จะมาเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มีความรู้เรื่องสภาพแวดล้อมที่ผู้ว่าจ้างและลูกค้าดำเนินอยู่ นอกจากนี้ การศึกษาด้านองค์กรและธุรกิจยังอธิบายเนื้อหาของการทำงานไปใช้ ซึ่งทักษะทางวิชาชีพทั้งหมดที่ได้ในกระบวนการก่อนมีคุณสมบัติเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ การที่มีความสามารถเข้าใจได้นั้นมีความแตกต่างจากการมีความสามารถและการมีประสบการณ์ที่จะดำเนินการ มีส่วนร่วม ตลอดจนช่วยการจัดการองค์กรและธุรกิจ 3) ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่เพียงใช้ข้อมูลสารสนเทศและใช้ทักษะการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ยังคงมีบทบาทสำคัญโดยเป็นส่วนหนึ่งของคณะทำงานเพื่อประเมิน ออกแบบ และจัดการระบบสารสนเทศเหล่านั้น ผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลายได้ใช้เครื่องมือและเทคนิคของระบบข้อมูล ซึ่งช่วยการบรรลุเป้าหมายของตนเองและผู้อื่น สมรรถนะอย่างกว้าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้ใช้ ปรับใช้ระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมมาใช้กับธุรกิจและปัญหาทางบัญชี แสดงความเข้าใจระบบธุรกิจและบัญชี ปรับใช้การควบคุมกับระบบการทำงานของตนเอง จากการทบทวนวรรณกรรมตามแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาชีพบัญชี สรุปได้ว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงได้ศึกษาตัวแปรนี้ ประกอบด้วย ด้านบัญชีการเงิน ด้านองค์กรและธุรกิจ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2558) กำหนดมาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants) ฉบับที่ 3 (ฉบับปรับปรุง) เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพบัญชีระบุว่า บุคคลผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีทักษะทางวิชาชีพ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะทางปัญญา (intellectual skills) ซึ่งแบ่งย่อย ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจ สามารถประยุกต์ใช้ สามารถวิเคราะห์ได้ สามารถสังเคราะห์ได้ นำองค์ความรู้หลากหลายด้านมาประมวลเข้าด้วยกันแล้วทำการคาดการณ์และให้ผลสรุปได้ และสามารถประเมินคุณค่าได้สิ่งที่สำคัญ คือ บุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพต้องบรรลุระดับสูงสุดของทักษะเหล่านี้ ณ ช่วงเวลาที่มีคุณสมบัติเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทักษะทางปัญญาช่วยให้นักบัญชีแก้ปัญหาตัดสินใจและใช้ดุลยพินิจที่ดีแก่ไขสถานการณ์ที่ซับซ้อนขององค์กรได้ทักษะทางปัญญาที่จำเป็นประกอบไปด้วยทุกเรื่อง 2) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน (technical and functional skills)

ประกอบด้วยทักษะทั่วไปและทักษะเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี 3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (personal skills) ซึ่งเกี่ยวข้องกับทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีการพัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยการเรียนรู้และการปรับคุณลักษณะเฉพาะบุคคล 4) ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (interpersonal and communication skills) ซึ่งช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่นในองค์กรได้ดี รับและส่งผลการสนทนาได้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ ส่วนประกอบของทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร 5) ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ (organizational and business management skills) มีความสำคัญเพิ่มขึ้นต่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีซึ่งจะมีการเรียกร้องให้เป็นผู้แสดงบทบาทในเชิงรุกในการจัดการองค์การในแต่ละวัน ขณะที่ก่อนหน้านี้บทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอาจถูกจำกัดอยู่เพียงแค่การเก็บและรวบรวมข้อมูลเพื่อให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้ แต่ในปัจจุบันผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้เข้าไปมีบทบาทกับหลายหน่วยงานมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีความรู้ด้านธุรกิจมากขึ้น

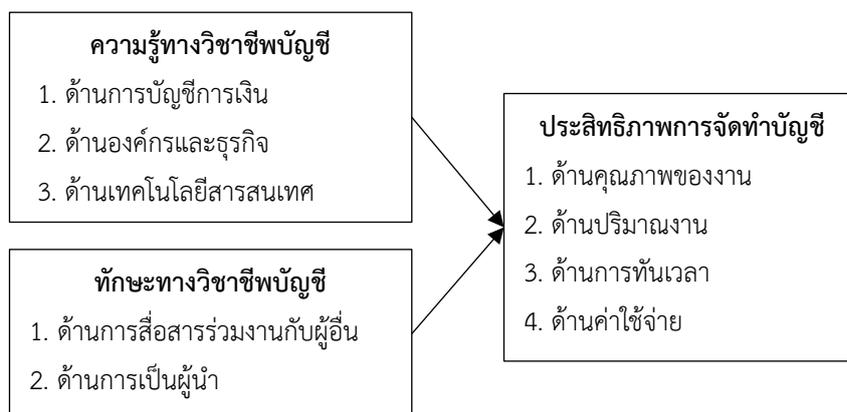
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานบัญชี

ศศิวิมล ภิวัฒน์ (2560) ได้อธิบายว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้าน และได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้ 1) คุณภาพ หมายถึง ผลงานที่ปฏิบัติงานออกมานั้นต้อง ถูกต้อง เรียบร้อย ทันเวลา ได้มาตรฐานที่กำหนดไว้ 2) ปริมาณงาน หมายถึง จำนวนผลงานที่การปฏิบัติงานต้องไปตามความคาดหวังขององค์การปริมาณงานที่ออกมานั้นต้องสอดคล้องกับอัตรากำลังคนในหน่วยงาน 3) เวลา งาน หมายถึง เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานเหมาะสมกับลักษณะงานผลงานเสร็จตามกำหนดเมื่อเทียบกับความยากง่ายของงาน และพนักงานทำงานอย่างถูกต้อง รวดเร็ว 4) ค่าใช้จ่าย หมายถึง การใช้ทรัพยากรและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในองค์กรอย่างประหยัด คุ่มค่าที่สุด และดูแลรักษาเครื่องมือเครื่องใช้อย่างถูกต้อง สามารถสรุปได้ว่า ความหมายและจำแนกมิติของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไว้อย่างสอดคล้องกัน

ทิพย์สุดา ทาสีดำ (2565) ได้ศึกษาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบระหว่างความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชีและประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสำนักงานบัญชี ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถทางด้านบัญชี ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของนักบัญชี และเพื่อทดสอบผลกระทบของความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสำนักงานบัญชี ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักบัญชีในสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักบัญชีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุส่วนใหญ่อยู่ที่ 30 - 40 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ปริญญาตรี ประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดทำบัญชีส่วนใหญ่น้อยกว่า 6 ปี 2) นักบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) นักบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 4) ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ด้านเจตคติ และด้านการสื่อสารส่งผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีโดยรวม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่ ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย 1) ด้านการบัญชีการเงิน 2) ด้านองค์กรและธุรกิจ 3) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะทางวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย 1) ด้านการเป็นผู้นำ 2) ด้านการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่น สำหรับตัวแปรตาม (dependent variable) ได้แก่ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 1) ด้านคุณภาพของงาน 2) ด้านปริมาณงาน 3) ด้านการทันเวลา 4) ด้านค่าใช้จ่าย และกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 7 จังหวัด โดยมีจำนวนประชากรแต่ละจังหวัด ประกอบด้วย สระแก้ว ฉะเชิงเทรา จันทบุรี ระยอง ชลบุรี และปราจีนบุรี รวมทั้งสิ้น 537 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ คือ นักบัญชีที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน (finite population) ของ Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 230 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 4 ส่วนประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเพื่อประเมินความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ด้านการบัญชีการเงิน ด้านองค์กรและธุรกิจ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อประเมินทักษะทางวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ด้านการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่น ด้านการเป็นผู้นำ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเพื่อประเมินประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ด้านคุณภาพของงาน ด้านปริมาณงาน ด้านการทันเวลา ด้านค่าใช้จ่าย

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเป็นส่วนที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเขียน ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้ข้อมูลนอกเหนือจากแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดในดังนี้

- 1) วิเคราะห์กรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) จากการศึกษาข้างต้นผู้ศึกษาได้นำมาสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของงานวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน
- 3) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบเนื้อหาและโครงสร้างเพื่อทำการ ปรับปรุงแก้ไข
- 4) นำแบบสอบถามฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์

เชิงพฤติกรรมด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

5) หาความเชื่อมั่น (reliability) โดยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วคำนวณหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการหาความเชื่อมั่น (Cronbach's alpha coefficient) โดยมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.964 ซึ่งมีค่าสูงกว่าค่าความเชื่อมั่นที่กำหนด 0.80

6) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) โดยสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี และข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าและรวบรวมจาก หนังสือ วารสาร บทความ สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ เอกสารต่าง ๆ และข้อมูลวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ใช้วิธีการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้ทั้งหมดโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ทำงาน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive analysis) ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

4.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ด้านการบัญชีการเงิน ด้านองค์กรและธุรกิจ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ด้านการสื่อสารร่วมกับผู้อื่น ด้านการเป็นผู้นำ และประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ด้านคุณภาพของงาน ด้านปริมาณงาน ด้านการทันเวลา ด้านค่าใช้จ่าย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ในการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

4.3 การทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความรู้ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบสมมติฐานความรู้ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านคุณภาพของงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	β	t	Sig.
ค่าคงที่		9.202	0.000**
ด้านการบัญชีการเงิน	0.028	0.401	0.689
ด้านองค์กรและธุรกิจ	0.273	3.913	0.000**
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	0.196	2.841	0.005**

$R = 0.408$, $R^2 = 0.166$, Adjusted $R^2 = 0.155$, $SE_{est} = 0.367$, $F = 15.008$, $Sig. = 0.000$ **

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีการเงิน ไม่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านคุณภาพของงาน และความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านคุณภาพของงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านคุณภาพของงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานความรู้ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านปริมาณงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	β	t	Sig.
ค่าคงที่		8.320	0.000**
ด้านการบัญชีการเงิน	0.043	0.586	0.559
ด้านองค์กรและธุรกิจ	0.179	2.449	0.015*
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	0.135	1.871	0.063

R = 0.287, R² = 0.082, Adjusted R² = 0.070, SE_{est} = 0.439, F = 6.769, Sig. = 0.000**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีการเงินไม่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านปริมาณงาน และความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจมีอิทธิพลเชิงทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านปริมาณงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไม่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านปริมาณงาน

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานความรู้ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านการทันเวลาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	β	t	Sig.
ค่าคงที่		7.462	0.000**
ด้านการบัญชีการเงิน	0.142	1.967	0.050*
ด้านองค์กรและธุรกิจ	0.218	3.039	0.003**
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	0.067	0.950	0.343

R = 0.343, R² = 0.118, Adjusted R² = 0.106, SE_{est} = 0.437, F = 10.077, Sig. = 0.000**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีการเงินมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านการทันเวลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

0.05 และความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านเวลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านเวลา

ตารางที่ 4 แสดงการทดสอบสมมติฐานความรู้ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านค่าใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	β	t	Sig.
ค่าคงที่		7.968	0.000**
ด้านการบัญชีการเงิน	0.081	1.129	0.260
ด้านองค์กรและธุรกิจ	0.155	2.178	0.030*
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	0.221	3.141	0.002**

R = 0.363, R² = 0.131, Adjusted R² = 0.120, SE_{est} = 0.411, F = 11.399, Sig. = 0.000**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีการเงินไม่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านค่าใช้จ่าย และความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านค่าใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านค่าใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

2. ผลการศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐานทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านคุณภาพของงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	β	t	Sig.
ค่าคงที่		9.512	0.000**
ด้านการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่น	0.199	3.049	0.003**
ด้านการเป็นผู้นำ	0.274	4.200	0.000**

R = 0.390, R² = 0.152, Adjusted R² = 0.144, SE_{est} = 0.3697, F = 20.320, Sig. = 0.000**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า ทักษะทางวิชาชีพด้านการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่นมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านคุณภาพของงาน และทักษะทางวิชาชีพ

ด้านการเป็นผู้นำมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ของงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐานทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านปริมาณงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้

ตัวแปร	β	t	Sig.
ค่าคงที่		8.747	0.000**
ด้านการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่น	0.105	1.558	0.121
ด้านการเป็นผู้นำ	0.235	3.476	0.001**

R = 0.289, R² = 0.084, Adjusted R² = 0.076, SE_{est} = 0.4380, F = 10.360, Sig. = 0.000**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า ทักษะทางวิชาชีพด้านการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่นไม่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ด้านปริมาณงาน และทักษะทางวิชาชีพด้านการเป็นผู้นำมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ด้านปริมาณงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ตารางที่ 7 ผลการทดสอบสมมติฐานทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านการทันเวลา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้

ตัวแปร	β	t	Sig.
ค่าคงที่		8.819	0.000**
ด้านการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่น	0.087	1.280	0.202
ด้านการเป็นผู้นำ	0.248	3.606	0.000**

R = 0.290, R² = 0.084, Adjusted R² = 0.076, SE_{est} = 0.445, F = 10.402, Sig. = 0.000**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 7 ผลการศึกษาพบว่า ทักษะทางวิชาชีพด้านการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่นไม่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ด้านการทันเวลา และทักษะทางวิชาชีพด้านการเป็นผู้นำมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ด้านการทันเวลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ตารางที่ 8 ผลการทดสอบสมมติฐานทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านค่าใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออก

ตัวแปร	β	t	Sig.
ค่าคงที่		9.008	0.000**
ด้านการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่น	0.040	0.616	0.538
ด้านการเป็นผู้นำ	0.366	5.593	0.000**

R = 0.381, R² = 0.146, Adjusted R² = 0.138, SE_{est} = 0.4074, F = 19.330, Sig. = 0.000**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 8 ผลการศึกษาพบว่า ทักษะทางวิชาชีพด้านการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่นไม่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกด้านค่าใช้จ่าย และทักษะทางวิชาชีพด้านการเป็นผู้นำมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกด้านค่าใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

การอภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออก โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางวิชาชีพบัญชีในแต่ละด้านกับผลลัพธ์การปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออก

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีการเงินมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออก โดยเฉพาะด้านการจัดทำรายงานและการนำส่งงบการเงินให้ทันเวลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การมีความเข้าใจที่ครอบคลุมเกี่ยวกับลักษณะ โครงสร้าง กระบวนการดำเนินงาน และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจขององค์กร ไม่จำกัดเพียงการเข้าใจตัวเลขทางการเงินเท่านั้น แต่รวมถึงการรับรู้กลยุทธ์ทางธุรกิจ โมเดลการดำเนินธุรกิจ ห่วงโซ่คุณค่า และปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่มีผลต่อผลการดำเนินงาน จะช่วยให้ผู้ทำบัญชีสามารถจัดลำดับความสำคัญด้านเวลาได้ดีขึ้น ส่งผลให้รายงานทางการเงินทั้งรายเดือน รายไตรมาส และรายปี ถูกต้องและทันต่อการวางแผนภาษีและการเสนอต่อผู้บริหาร ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านองค์กรและธุรกิจมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกในทุกด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพงาน ด้านความทันเวลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และด้านปริมาณงานและค่าใช้จ่ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสะท้อนว่า การมีความเข้าใจที่ครอบคลุมเกี่ยวกับลักษณะ โครงสร้าง กระบวนการดำเนินงาน และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจขององค์กร ไม่จำกัดเพียงการเข้าใจตัวเลขทางการเงินเท่านั้น แต่ยังช่วยให้ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงานงบการเงินได้ครบถ้วน ถูกต้องตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน และสามารถนำเสนออย่างมีแบบแผนเพื่อการคำนวณภาษีตามนโยบายขององค์กร รวมถึงจัดลำดับขั้นตอนการตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายตามระเบียบ กฎเกณฑ์ ให้ชัดเจน โปร่งใส และสามารถตรวจสอบคุณภาพงานก่อนรายงานต่อองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังช่วยในการจัดลำดับความสำคัญด้านเวลา และการวางแผนลดค่าใช้จ่าย โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าของเวลาและงบประมาณ ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออก โดยเฉพาะ

ด้านคุณภาพงานและการควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 การเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศและโปรแกรมบัญชีดิจิทัลอย่างถูกต้องและรวดเร็วช่วยให้ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินได้ครบถ้วน ถูกต้องตามมาตรฐาน และนำเสนออย่างมีแบบแผนเพื่อการคำนวณภาษีและวางแผนลดค่าใช้จ่ายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของทิพย์สุดา ทาสีดำ (2565) ที่พบว่า ความรู้ด้านธุรกิจ เจตคติ และการสื่อสารส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี

2. ทักษะทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ทักษะทางวิชาชีพบัญชีด้านการเป็นผู้นำมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะด้านคุณภาพงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 การมีทักษะในการนำเสนอความคิดเห็น อภิปรายรายงาน ถ่ายทอดความรู้ กฎ ระเบียบ และข้อกฎหมาย รวมถึงการมอบหมายงานและให้คำปรึกษาเพื่อลดความขัดแย้งและแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำงบการเงินได้ครบถ้วน ถูกต้องตามมาตรฐาน และนำเสนออย่างมีแบบแผนเพื่อใช้ในการคำนวณภาษีตามนโยบายหรือแผนขององค์กร ทักษะทางวิชาชีพบัญชีด้านการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่นมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพงาน ด้านปริมาณงาน ด้านความทันเวลา และด้านค่าใช้จ่ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ การนำเสนอแนวคิด โน้มน้าวใจ และการทำงานเป็นทีม ช่วยให้ผู้ทำบัญชีจัดทำงบการเงินครบถ้วน ถูกต้องตามมาตรฐาน นำเสนออย่างมีแบบแผนเพื่อนำไปใช้ในการคำนวณภาษีและวางแผนลดค่าใช้จ่ายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีและทักษะทางวิชาชีพบัญชี มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะความรู้ด้านการบัญชีการเงิน ด้านองค์กรและธุรกิจ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ล้วนมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความสามารถในการจัดทำงบการเงินให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา และสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความรู้ด้านการบัญชีการเงิน ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถเข้าใจโครงสร้างและกลไกของงบการเงิน ตลอดจนสามารถรายงานข้อมูลทางการเงินได้ตามมาตรฐานอย่างถูกต้องและรวดเร็ว ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจมีส่วนช่วยให้ผู้ทำบัญชีเข้าใจบริบทของหน่วยงาน ทั้งในเชิงกลยุทธ์ ห่วงโซ่คุณค่า และการจัดสรรทรัพยากร ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการวางแผนการเงิน การวิเคราะห์ต้นทุน และการลดค่าใช้จ่ายในองค์กร ส่วนความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้สามารถประยุกต์ใช้เครื่องมือและโปรแกรมทางบัญชีที่เหมาะสม ลดความซ้ำซ้อนของกระบวนการ และยกระดับคุณภาพงานโดยรวม นอกจากนี้ ทักษะทางวิชาชีพบัญชียังมีอิทธิพลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี โดยเฉพาะทักษะการเป็นผู้นำ ซึ่งเอื้อต่อการบริหารจัดการงานในทีม การมอบหมายงาน การตัดสินใจ และการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ร่วมงาน และทักษะด้านการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่น ที่เอื้อให้เกิดความร่วมมือ การประสานงาน และการโน้มน้าวเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการทำงาน ส่งผลให้การดำเนินงานบัญชีขององค์กรเป็นไปด้วยความราบรื่น และสามารถตอบสนองต่อเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสรุป องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชีในมิติต่าง ๆ อย่างรอบด้าน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรด้านบัญชีให้สามารถจัดทำบัญชีได้อย่างถูกต้อง มีคุณภาพ ทันต่อเวลา และคุ้มค่า ตอบสนองต่อความโปร่งใสและประสิทธิภาพในการบริหารงานภาครัฐได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรส่งเสริมและพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพบัญชีให้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านบัญชีการเงิน องค์กรและธุรกิจ และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้บุคลากรสามารถจัดทำบัญชีได้อย่างถูกต้อง ทันเวลา และลดค่าใช้จ่ายในกระบวนการจัดทำบัญชี

1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือควรจัดอบรมและพัฒนาทักษะด้านการเป็นผู้นำและการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่นให้กับผู้ทำบัญชี ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างการทำงานเป็นทีม การสื่อสารภายในและระหว่างหน่วยงาน ตลอดจนการบริหารจัดการงานบัญชีให้มีคุณภาพ ปริมาณงานที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

1.3 ผลการศึกษาควรสร้างแรงจูงใจและเส้นทางความก้าวหน้าทางอาชีพสำหรับนักบัญชีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้เกิดความผูกพันต่อองค์กร มีความตั้งใจในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และรักษามาตรฐานวิชาชีพบัญชีในระยะยาว

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรขยายพื้นที่การศึกษาให้ครอบคลุมภูมิภาคอื่นของประเทศ เช่น ภาคเหนือ ภาคใต้ หรือภาคกลาง เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนหรือความต่างของความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในบริบทที่หลากหลายยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยแวดล้อมอื่นที่อาจมีผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี เช่น แรงจูงใจในการทำงาน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์กร หรือสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี เพื่อให้เข้าใจภาพรวมของการพัฒนาระบบบัญชีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างครอบคลุม

เอกสารอ้างอิง

กษมาพร ยังสัมปอຍ. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตกรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

ทิพย์สุดา ทาสีดำ. (2565). ผลกระทบของความน่าเชื่อถือของสารสนเทศทางการบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *มนุษยสังคมนสาร (มสส.) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 20(2), 179–200.

วารุณี ปินฮวน และวรรณกิตติ์ วรรณศิลป์. (2563). ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากเทคโนโลยีดิจิทัลต่อสถานะการทำงานของพนักงานธนาคารพาณิชย์. *รายงานสืบเนื่องจากการประชุมนำเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 15 วันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ.2563* (หน้า 2158-2168). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.

ศศิวิมล ภูวัฒน์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรมนุษย์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*, 13(1), 198–215.

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2556). *มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่อง เนื้อหาของโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชี*. สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์.

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2558). *มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 (ฉบับปรับปรุง) เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพ*. สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed). Harper & Row.